

**NHỮNG CƠ SỞ KHOA HỌC ĐỂ XÂY DỰNG TẬP BÀI GIẢNG
POWERPOINTS MÔN TIẾNG ANH 1 DÙNG CHO SINH VIÊN TRƯỜNG
ĐẠI HỌC SƯ PHẠM THỂ DỤC THỂ THAO HÀ NỘI**

**SCIENTIFIC FOUNDATIONS FOR CREATING POWERPOINT LECTURES OF
ENGLISH 1 FOR STUDENTS OF HANOI UNIVERSITY OF PHYSICAL
EDUCATION AND SPORTS**

*ThS. Nguyễn Hoàng Yến, CN. Lại Thế Hòa, ThS. Phan Thị Phương,
ThS. Lê Dung, ThS. Nguyễn Thu Minh - Trung tâm Ngoại ngữ - Tin học Hupes*

Tóm tắt: Để thiết kế một bài giảng có hiệu quả cao, có thể tập trung khai thác các kiến thức quan trọng và thiết yếu, đồng thời truyền đạt cho sinh viên lượng kiến thức ấy một cách nhanh chóng và dễ dàng, tiện lợi, thì ứng dụng powerpoint chính là một lựa chọn hàng đầu. Hơn nữa, điều này giúp các giảng viên có thêm một phần bài giảng tham khảo để giúp các tiết học trở nên sinh động và hiệu quả hơn, đồng thời giúp sinh viên có tài liệu cụ thể, chi tiết, tập trung vào các kiến thức trong giáo trình và có thể mở rộng thêm các kiến thức liên quan đến nội dung bài giảng nhằm nâng cao kết quả học tập môn tiếng Anh 1, giáo trình Solutions 2nd, nhóm tác giả quyết định xây dựng Tập bài giảng powerpoint môn Tiếng Anh 1 dùng cho sinh viên trường Đại học Sư phạm Thể dục Thể thao Hà Nội.

Từ khóa: Thiết kế; Bài giảng powerpoint; Tiếng Anh 1; Sinh viên.

Abstract: PowerPoint is a top choice for designing a highly effective lecture where it's possible to focus on exploiting crucial and essential knowledge and transfers necessary knowledge to students in a swift, easy, and convenient manner. Furthermore, this method provides lecturers with an additional part of the reference lecture to make lessons more lively and effective, while also providing students with specific, detailed documents so that they can focus on the curriculum knowledge and it allows them to expand their knowledge related to the lecture's content to improve learning results in English 1 with the 2nd Solutions curriculum. As a result, the authors decided to create a PowerPoint lecture set of English 1 for students of Hanoi University of Physical Education and Sports.

Keywords: Design; PowerPoint lecture, English 1; Student.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong thời đại ngày nay, cùng với xu thế hội nhập và toàn cầu hóa, sự phát triển của công nghệ cao, công nghệ thông tin trở nên rực rỡ hơn bao giờ hết, làm cho chất lượng tri thức của nhân loại tăng lên với tốc độ rất nhanh, đòi hỏi người giáo viên cần cập nhật và thay đổi theo xu hướng hiện đại, luôn phải nghiên cứu và đổi mới phương pháp giảng dạy, đặc biệt coi trọng sự tham gia, hỗ trợ đặc lực của công nghệ thông tin, các thiết bị dạy học hiện đại.

Phương pháp giảng dạy thông qua các bài giảng điện tử đã trở nên rất quen thuộc trong

những năm trở lại đây. Việc giảng dạy thông qua các bài giảng điện tử đã thay đổi nhiều cách học truyền thống nhàm chán, tạo cho học sinh hứng thú và tiếp thu kiến thức bài học. Trong đó, việc sử dụng ứng dụng powerpoint để thiết kế các bài giảng điện tử là một công cụ quan trọng và thiết yếu nhằm truyền tải tri thức cho người học một cách nhanh chóng và tiện lợi, giúp cho người học dễ dàng bổ sung và nâng cao kiến thức.

Hiện tại, Bộ môn Ngoại ngữ thuộc Trung tâm Ngoại ngữ - Tin học HUPES đang sử dụng cuốn “Solutions – Pre-Intermediate Student’s book” (2nd edition) của tác giả Tim

Lý luận Giáo dục thể chất và thể thao trường học

Palla và Paul A Davis do Oxford University Press xuất bản làm giáo trình giảng dạy môn tiếng Anh. Cuốn sách được chia thành 10 Units (10 bài), mỗi Unit là một chủ đề khác nhau và gồm 7 parts (7 phần) từ A đến G tương ứng với các mục tiêu cụ thể của từng phần về Vocabulary (Từ vựng), Grammar (Ngữ pháp), Culture (Văn hóa), Reading (Đọc), Everyday English (Tiếng anh hàng ngày) và Writing (Viết). Sinh viên năm thứ nhất sẽ học cuốn giáo trình này trong 2 học phần tiếng Anh bao gồm môn tiếng Anh 1, tiếng Anh 2. Môn tiếng Anh 1 gồm 5 Units (từ Unit 1 đến Unit 5), môn tiếng Anh 2 gồm 5 Units (từ Unit 6 đến Unit 10) được giảng dạy trong 45 tiết tương ứng với 22 buổi học ở mỗi học phần. Học phần này dành cho sinh viên năm thứ nhất với mục đích cung cấp cho các em các kiến thức tiếng Anh đầy đủ hơn. Với cấp độ Pre-intermediate, học phần trang bị cho sinh viên các cấu trúc ngữ pháp, từ vựng, kỹ năng ngôn ngữ ở mức trung bình cho người đã có nền tảng tiếng Anh cơ bản, phù hợp với trình độ sinh viên mới tốt nghiệp THPT và có kiến thức nền khác nhau. Các bài học trong học phần này được thiết kế theo từng chủ đề quen thuộc với người học và có ý nghĩa thực tiễn cao, cập nhật các kiến thức xã hội mới nhất, nội dung gần gũi với lứa tuổi. Tuy nhiên, lượng kiến thức trong giáo trình mới được cung cấp ở mức độ khái quát, một số bài tập chưa thực sự phù hợp và thiếu chi tiết dẫn đến sinh viên tiếp thu bài giảng còn nhiều hạn chế. Mục tiêu của tập bài giảng là đưa các kiến thức và nội dung của môn tiếng Anh 1 có trong giáo trình Solutions – Pre-Intermediate Student’s book và một số kiến thức mở rộng có liên quan đến nội dung môn học vào các bài giảng powerpoint, tương ứng với 22 bài giảng và 03 bài kiểm tra học trình. Dùng làm tài liệu tham khảo trong giảng dạy của giảng viên và học tập của sinh viên năm thứ nhất trường ĐHSPTDTT Hà Nội.

2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

2.1. Phương pháp phân tích và tổng hợp tài liệu

Phương pháp phân tích và tổng hợp tài liệu đóng vai trò quan trọng trong việc phân tích và tổng hợp các kiến thức theo từng chủ đề khác nhau được trình bày trong cuốn Solutions dành cho sinh viên (Solutions Pre-Intermediate Student’s book), cuốn bài tập Solutions (Solutions Pre-Intermediate workbook và cuốn sách Solutions dành cho giáo viên (Solutions Pre-Intermediate Teacher’s book).

Thêm vào đó, việc căn cứ vào các tiêu chí chuẩn đầu ra môn Ngoại ngữ dựa trên khung đánh giá năng lực Ngoại ngữ 6 bậc dành cho Việt Nam theo theo thông tư 01/2014/TT-BGDĐT và tham khảo chương trình đào tạo môn ngoại ngữ - tiếng Anh trình độ trung cấp dành cho sinh viên năm thứ nhất và kết quả học tập của sinh viên các khóa trong 2 năm trở lại đây cũng giúp cho các tác giả có thể tổng hợp và phân tích được các tiêu chí sinh viên cần đạt được sau mỗi bài giảng để có thể có thể có những bài giáo án powerpoint chất lượng và bám sát được tiêu chí chuẩn đầu ra (từ năm học 2018 - 2020).

2.2. Phương pháp phân loại và hệ thống hóa kiến thức

Mục đích của phương pháp này là phân chia các kiến thức trong giáo trình thành từng phần cụ thể, để có thể thể hiện lên từng slide một cách khoa học và hợp lý.

2.3. Phương pháp đối chiếu so sánh

Sử dụng phương pháp so sánh đối chiếu với mục đích chuyển tải và phân biệt các kiến thức một cách rõ ràng cụ thể nhất, đặc biệt là khi thiết kế bài giảng liên quan đến các kiến thức ngữ pháp, từ vựng để thấy được sự giống nhau và khác nhau của các cấu trúc ngữ pháp và nghĩa cũng như cách phát âm các từ khác nhau, vv....

3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ BÀN LUẬN

3.1. Cơ sở lý luận

Lý luận Giáo dục thể chất và thể thao trường học

3.1.1. Các khái niệm liên quan đến vấn đề nghiên cứu

a, Giáo án điện tử

Giáo án điện tử là sử dụng phần mềm tin học trên máy tính để giáo viên soạn bản kế hoạch lên lớp cho mình. Giáo án điện tử là giáo án được soạn trên máy tính thường sử dụng các phần mềm của Microsoft Office có nội dung đa dạng gồm text, âm thanh, hình ảnh sống động. Khi giảng dạy, bài giảng sẽ được trình chiếu qua Powerpoint, thể hiện qua các slide, còn các gợi ý, dẫn dắt và hệ thống câu hỏi không được trình chiếu. Về bản chất, giáo án điện tử và giáo án truyền thống viết trên giấy mực không có nhiều sự khác nhau về nội dung mà chỉ khác về hình thức thể hiện qua phần mềm trên máy tính. Qua đó, giáo án điện tử là bài giảng mà giáo viên đã soạn trước nội dung, các tình huống, phương pháp, kỹ năng và được trình bày qua ứng dụng công nghệ thông tin với phần mềm chuyên dụng tương ứng với từng môn học phù hợp để đạt được mục đích đề ra.

b, Bài giảng điện tử

Bài giảng thuộc giáo án của giáo viên, là một phần nội dung trong chương trình của môn học mà giáo viên sẽ trình bày trước lớp. Bài giảng được soạn cần đảm bảo các yêu cầu như trình bày mạch lạc, có chủ đề rõ ràng, nội dung có hệ thống và truyền cảm, có phân tích về các sự kiện, hiện tượng rõ ràng, dễ hiểu nhằm chứng minh cho chủ đề. Bài giảng cần có phần tóm tắt khái quát chung, được truyền đạt qua nhiều phương pháp từ chứng minh, giải thích, thuyết trình cho tới đàm luận, chiếu phim, làm mẫu, hình ảnh, âm thanh... Bài giảng có độ dài khoảng 2 tiết học.

Có thể hiểu một cách đơn giản, bài giảng điện tử là một hình thức giảng dạy, dựa trên một số thiết bị công nghệ, chẳng hạn như điện thoại, máy tính trên Internet. Bài giảng điện tử sẽ được giáo viên tạo nên bằng những thiết bị hỗ trợ ghi hình, ghi âm,...

Tương tự như những bài giảng truyền thống, những bài giảng này cũng chứa các thông tin, hình ảnh được sắp xếp theo trật tự logic nhằm cung cấp cho người học kiến thức và kỹ năng nhất định. Bạn có thể học ở bất kỳ đâu, bất kỳ khoảng thời gian nào miễn là các thiết bị bạn sử dụng để bật bài giảng có kết nối Internet.

Bài giảng điện tử thường được xây dựng nội dung trên một số phần mềm như Microsoft Powerpoint, Lecture Maker, Adobe Presenter,... Trong số đó Microsoft Powerpoint có lẽ là phần mềm quen thuộc nhất với hầu hết chúng ta bởi giao diện dễ sử dụng, các tính năng gần như đầy đủ và nhất là nó hoàn toàn miễn phí.

c, Bài giảng powerpoint

Có thể xem quá trình dạy học như một quá trình thông tin 2 chiều: Kiến thức cần truyền thụ được chuyển giao từ người dạy đến học sinh và thông tin phản hồi từ học sinh đến người dạy. Chú ý rằng kênh thông tin phản hồi không chỉ diễn ra sau tiết dạy mà nó có thể (và cần thiết) diễn ra thường xuyên ngay trong tiết dạy.

Trong dạy học trước đây, kiến thức cần truyền thụ được người dạy chuyển giao cho học sinh thông qua các phương tiện truyền thống như: đọc, nói, viết... Và thông tin phản hồi nhận được cũng nhờ phần lớn vào các phương tiện đó.

Trong dạy học với giáo án điện tử, PowerPoint là một phần mềm trình chiếu trong bộ công cụ Microsoft Office, thay thế cho bảng và phấn. Nó cho phép người dùng tạo ra những Slide để thể hiện những thông điệp với các hiệu ứng xuyên suốt, kiến thức được lưu trữ trong tập tin của PowerPoint và được chuyển giao cho học sinh dưới dạng hình ảnh, âm thanh,... trên màn hình chiếu.

Thiết kế một bài giảng trên powerpoint chính là sắp xếp và hệ thống các kiến thức cần truyền đạt theo các slide một cách đơn giản và hợp lý thông qua các văn bản, hình ảnh, âm

Lý luận Giáo dục thể chất và thể thao trường học

thanh và video, cùng với các hiệu ứng âm thanh, chuyển tiếp hoạt cảnh để tăng thêm sự chú ý và hấp dẫn của bài giảng.

Quan sát một số giáo án điện tử, chúng tôi thấy có thể tạm chia các giáo án điện tử thành 2 kiểu:

Kiểu 1: Giáo viên chỉ sử dụng PowerPoint và thiết bị projector để thay thế bảng và phấn một cách đơn thuần.

Kiểu 2: Khai thác tốt tính năng multimedia của PowerPoint. Giáo án kiểu 2 không chỉ thay thế bảng phấn, mà còn thay thế rất sinh động giáo cụ trực quan, thí nghiệm, tài liệu minh họa,..

3.2. Cơ sở thực tiễn

3.2.1. Thực trạng nghiên cứu đề tài trong và ngoài nước

a, Ngoài nước

Tiếng Anh là ngôn ngữ phổ biến nhất thế giới và nhu cầu học tiếng Anh trên khắp thế giới rất lớn nên ở nước ngoài, việc biên soạn các giáo trình, tài liệu tham khảo tiếng Anh diễn ra rất sôi động.

Giáo trình Solutions (Pre-intermediate) được giảng dạy tại khá nhiều quốc gia khác nhau, và được diễn giải bởi nhiều thứ tiếng như tiếng Trung, tiếng Nga, tiếng Pháp... và các bài giảng được thực hiện dưới hình thức trình chiếu Itools, các clip giảng dài, các slide powerpoints. Tuy nhiên, do bất đồng ngôn ngữ, các bài trong cuốn sách hầu như không có giá trị tham khảo đối với đối tượng sinh viên trong nước. Riêng đối với người dạy, giá trị tham khảo chủ yếu nằm ở phương pháp trình bày ý tưởng.

b, Trong nước

Mặc dù cuốn giáo trình “Solutions – Pre-Intermediate” đã được đưa vào giảng dạy tại một số trường đại học, và nội dung cuốn giáo trình cũng đã được trình bày cụ thể bằng ứng dụng Itools, một ứng dụng điện tử tương đối thuận lợi. Tuy nhiên, nội dung được trình bày trong đó chưa thoát ra khỏi việc trình bày lại nội dung trong giáo trình và đưa ra đáp án cho

các câu hỏi, không có phần mở rộng, giải thích các kiến thức cần có. Hiện tại, trường ĐHSPTDTT Hà Nội đang tiến hành giảng dạy cho sinh viên năm thứ nhất môn tiếng Anh 1 cuốn giáo trình “Solutions – Pre-Intermediate”. Khi trực tiếp giảng dạy tiếng Anh 1 cho đối tượng sinh viên năm thứ nhất trường ĐHSPTDTT, nhóm nghiên cứu nhận thấy các nội dung trong giáo trình nên được chia nhỏ và phân tích kỹ hơn, giúp người học tiếp cận kiến thức cần thiết một cách đơn giản hơn nhưng đạt hiệu quả cao hơn.

3.2.2. Thực trạng dạy và học tiếng Anh 1 tại trường Đại học Sư phạm Thể dục Thể thao Hà Nội

Tiếng Anh có vai trò quan trọng đến vậy, yêu cầu của xã hội đặt ra về khả năng ngôn ngữ cho những người trẻ tuổi cũng rất cao, nhưng thực trạng về năng lực ngoại ngữ của sinh viên hiện nay tại ĐHSPTDTT Hà Nội lại đang tương đối thấp.

Đối với giảng viên, do trình độ tiếng Anh của sinh viên không đồng đều, người dạy sẽ gặp một số khó khăn trong việc truyền đạt và giải thích các kiến thức cần thiết trong một buổi học nếu thiếu sự trợ giúp từ các phương tiện dạy học cần thiết như máy tính, máy chiếu và loa đài. Việc sử dụng các bài giảng powerpoint với các hiệu ứng, hình ảnh, âm thanh, video xuất hiện sẽ giúp cho giảng viên có bài giảng hay hơn, hiệu quả hơn, lôi cuốn hơn đối với sinh viên, từ đó tăng sự tương tác giữa giảng viên và sinh viên, giúp cho bài giảng có chất lượng tốt hơn.

3.2.3. Tình hình sử dụng bài giảng powerpoint trong giảng dạy và học tập tại trường Đại học Sư phạm Thể dục Thể thao Hà Nội

Trong thời đại công nghệ thông tin bùng nổ, việc áp dụng các ứng dụng hiện đại vào giảng dạy đã trở thành yêu cầu cấp thiết nhằm đổi mới phương pháp giảng dạy để nâng cao chất lượng dạy và học tại trường ĐHSPTDTT Hà Nội.

Lý luận Giáo dục thể chất và thể thao trường học

Hiện nay, khi giảng dạy tiếng Anh cho sinh viên các khóa tại nhà trường, giảng viên trong bộ môn Ngoại ngữ - Trung tâm Ngoại ngữ Tin học đã 100% áp dụng phương pháp giảng dạy hiện đại, sử dụng các thiết bị công nghệ mới, tiên tiến nhằm phục vụ cho quá trình lên lớp. Trong đó, các bài giảng powerpoint luôn được chú trọng thiết kế với nhiều ý tưởng, được cập nhật và bổ sung, hoàn thiện sau mỗi lần giảng dạy, giúp nâng cao hiệu quả dạy và học. Tuy nhiên, các bài giảng đều mang tính cá nhân của mỗi người dạy, do mỗi người đều có những ý tưởng thiết kế khác nhau. Do đó, mỗi bài giảng cá nhân đều sẽ có những ưu, khuyết điểm riêng. Nếu có thể thống nhất và kết hợp những ý tưởng đó với nhau, thiết kế thành một tập bài giảng chung thì có thể hạn chế tối đa những khuyết điểm và tận dụng được các ưu điểm.

Chính vì vậy, chúng tôi đã thiết kế thống nhất các nội dung giảng dạy, chi tiết hóa và cụ thể hóa từng bài, nội dung giảng dạy và các bài giảng này được thiết kế trên phần mềm

powerpoint. Do các bài giảng được thiết kế thống nhất, nội dung được trình bày chi tiết, với nhiều hình thức sinh động đã góp phần nâng cao hiệu quả học tập của sinh viên, cũng như tạo sự ổn định, đồng đều giữa các lớp học.

KẾT LUẬN

Sau một năm nghiên cứu, chúng tôi đã xây dựng xong tập bài giảng powerpoint môn tiếng Anh 1 dùng cho sinh viên trường Đại học Sư phạm TDTT Hà Nội với rất nhiều giáo án có các nội dung phong phú được trình chiếu hiện đại, hài hòa, đẹp mắt, lôi cuốn sinh viên chủ động, tích cực trong việc học tiếng Anh giúp sinh viên định hướng ôn luyện một cách tập trung và đạt kết quả cao trong kì thi chuẩn đầu ra ngoại ngữ cấp độ A2 khi tốt nghiệp ra trường. Căn cứ vào kết quả nghiên cứu, chúng tôi đưa ra kiến nghị sau: Đề nghị nhà trường cho phép in thành tài liệu lưu hành nội bộ để phục vụ cho việc giảng dạy và học tập cho sinh viên trường ĐHSPTDTT Hà Nội. Trong quá trình nghiên cứu, đề tài không tránh khỏi những thiếu sót, kính mong các nhà khoa học

quan tâm góp ý kiến để đề tài được hoàn thiện hơn.

Tài liệu tham khảo

1. A S Hornby (2005), Oxford Advanced Learner's Dictionary, Oxford University Press.
2. Tim Falla, Paul A Davies, Solutions Pre-Intermediate Workbook, Oxford University Press.
3. Tim Falla, Paul A Davies, Solutions Pre-Intermediate Teacher's book, Oxford University Press.

Ảnh minh họa

Ngày nhận bài: 15/10/2021; Ngày đánh giá: 30/11/2021; Ngày duyệt đăng: 06/12/2021